

JAMES REDFIELD

HET GEHEIM VAN
SHAMBHALA

1

INTENTIEVELDEN

De telefoon rinkelde en ik kon er alleen maar naar staren. Alweer iets wat me afleidde was wel het laatste wat ik wilde. Ik probeerde het uit mijn hoofd te zetten, terwijl ik door het raam naar de bomen en de wilde bloemen keek, in de hoop mezelf te verliezen in de waaier van herfstkleuren in de bossen rond mijn huis.

Hij ging opnieuw over en ik zag in gedachten een vaag maar prikkelend beeld van iemand die met me wilde praten. Ik boog me er snel naartoe en nam op.

‘Hallo.’

‘Met Bill,’ klonk een vertrouwde stem. Bill was een landbouwkundige die me met mijn tuin had geholpen. Hij woonde maar een paar honderd meter verderop, bergafwaarts.

‘Luister eens, Bill, kan ik over een poosje terugbellen?’ zei ik, ‘ik zit met een deadline.’

‘Je hebt nog nooit kennisgemaakt met mijn dochter, Natalie, is het wel?’

‘Pardon?’

Geen antwoord.

‘Bill?’

‘Moet je horen,’ antwoordde hij ten slotte, ‘mijn dochter wil je spreken. Ik denk dat het belangrijk kan zijn. Ik weet niet

precies hoe ze eraan komt, maar ze is kennelijk goed op de hoogte van jouw werk. Ze zegt dat ze informatie heeft over een plek waar jij in geïnteresseerd zou zijn. Een locatie ergens in het noorden van Tibet, kan dat? Ze zegt dat de mensen daar over belangrijke informatie beschikken.’

‘Hoe oud is ze?’ vroeg ik.

Aan de andere kant van de lijn onderdrukte Bill een gegrinnik. ‘Ze is pas veertien, maar ze zegt de laatste tijd een aantal zeer boeiende dingen. Ze hoopte dat ze vanmiddag met je zou kunnen praten, voordat ze naar voetbal gaat. Zou dat kunnen, denk je?’

Ik begon hem af te poeieren, maar het beeld van zojuist werd groter en begon helder te worden in mijn hoofd. Het leek een beeld van het jonge meisje en mij te zijn, die ergens stonden te praten vlak bij de grote waterbron iets voorbij hun huis.

‘Ja, oké,’ zei ik. ‘Wat dacht je van twee uur vanmiddag?’

‘Dat is uitstekend,’ zei Bill.

Bij mijn wandeling ernaartoe kreeg ik een nieuw huis aan de overkant van de vallei, op de noordelijke helling, in het oog. Daarmee zijn er al bijna veertig, dacht ik. Allemaal in de laatste twee jaar. Ik wist dat het nieuws over de schoonheid van deze komvormige vallei de ronde deed, maar ik was niet echt bezorgd dat het hier overbevolkt zou worden, of dat de schitterende vergezichten eraan zouden gaan. We zaten vijftien kilometer van de dichtstbijzijnde stad en lagen vlak tegen een nationaal park aan, veel te ver voor de meeste mensen. En de familie aan wie dit land toebehoorde, die inmiddels exclusieve percelen aan de buitenranden verkocht, leek vastbesloten te zorgen dat de rust van het gebied onaangetast bleef. Elk huis moest laagbouw zijn en schuilgaan tussen de sparren en gombomen die de horizon bepaalden.

Wat me meer zorgen baarde was de voorkeur voor isolement die mijn burens stuk voor stuk tentoonspreidden. Voor-

zover ik wist waren de meesten bepaald een persoonlijkheid, die in diverse beroepen een carrière ontvlucht waren en zich een unieke eigen plek op hun vakgebied verworven hadden, waardoor ze in staat waren op flexibele tijden of volgens hun eigen timing te werken als adviseurs: een vrijheid die noodzakelijk was als je zo ver weg in de vrije natuur wilde wonen.

De gemeenschappelijke band tussen ons allen leek een niet-aflatende vorm van idealisme te zijn, en de behoefte onze afzonderlijke beroepen op te rekken door er een spirituele visie in op te nemen, dit alles naar de beste tradities van het Tiende Inzicht. Toch bleef bijna iedereen in dit dal op zichzelf en was men tevreden met de concentratie op het eigen vakgebied, zonder veel aandacht te schenken aan de gemeenschap of behoefte aan het opbouwen van een gemeenschappelijke visie. Dat gold vooral voor degenen die verschillende godsdienstige overtuigingen aanhingen. Om de een of andere reden had de vallei aantrekkingskracht uitgeoefend op mensen die er een breed scala van geloofsovertuigingen op na hielden, waaronder het boeddhisme, het jodendom, zowel het protestantse als het katholieke christendom, en de islam. En hoewel er geen enkele sprake was van vijandigheid, was er ook geen gevoel van affiniteit.

Het gebrek aan gemeenschapszin baarde me zorgen, want er waren tekenen dat sommige van onze kinderen dezelfde problemen vertoonden als die welke je in de voorsteden tegenkomt: ze waren te vaak alleen, keken te veel video en trokken zich te veel aan van de kleinerende en denigrerende opmerkingen op school. Ik begon me zorgen te maken dat er niet voldoende gezinsleven en gemeenschapszin was om dat soort problemen met leeftijdsgenoten naar de achtergrond te kunnen dringen en ze in het juiste perspectief te kunnen plaatsen.

Vóór mij versmalde het pad zich en ik moest me een weg

banen tussen twee grote rotsblokken door, waarna ik onmiddellijk aan de rand kwam van een wand die bijna zeventig meter loodrecht naar beneden liep. Zodra ik daar eenmaal langs was kon ik de eerste gorgelgeluiden van Phillips Bron horen, die vernoemd was naar de pelsjagers die hier ooit als eersten hun kamp hadden opgeslagen aan het einde van de zeventiende eeuw. Het water droop langs een aantal rotsen naar beneden in een stilstaand vijvertje van drie meter doorsnee, dat oorspronkelijk met de hand was uitgegraven. De generaties daarna hadden er dingen aan toegevoegd, zoals appelbomen bij de monding en vastgemetselde stenen die de vijver moesten versterken en verdiepen. Ik liep naar het water en boog me om er wat van in de kom van mijn hand te nemen, waarbij ik terwijl ik vooroverleunde een stokje weg duwde. Het stokje bleef in beweging, het gleed over het rotsoppervlak een gaatje in.

‘Een watermocassinslang!’ zei ik hardop, terwijl ik een stap achteruit deed en voelde hoe het zweet me uitbrak boven mijn wenkbrauwen. Hier in de wildernis is het leven nog steeds vol gevaren, al zijn het wellicht niet die welke de oude Phillips eeuwen geleden moest trotseren, toen je nog op een dag een pad in kon slaan en oog in oog kwam te staan met een grote poema die haar jong beschermde, of, erger nog, een stel wilde beren met nagels van vijf centimeter lang, die je benen open konden rijten als je niet snel genoeg in een boom had kunnen klimmen. En als je echt een slechte dag had, kon je zelfs een kwaadwillende Cherokee tegenkomen of een verdwaalde Seminole, die het zat was om steeds maar nieuwe gelukszoekers tegen te komen in zijn favoriete jachtgebied... en rondliep met de vaste overtuiging dat een stevige hap uit jouw hart de stroom Europeanen voorgoed tot stilstand zou brengen. Nee, iedereen die in die periode leefde – zowel indianen als Europeanen – kwam rechtstreeks oog in oog te staan met gevaren die zijn mentale kracht en zijn moed op de proef stelden.

Onze generatie had zo te zien met andere problemen te kampen, problemen die meer verband hielden met onze eigen houding ten opzichte van het leven, en de voortdurende strijd tussen optimisme en wanhoop.

Tegenwoordig hoor je overal de stem van het doemdenken, die ons de feitelijke bewijzen toont dat de moderne westerse levensstijl niet vol te houden valt, dat de atmosfeer warmer wordt, dat het wapenarsenaal van de terroristen groter wordt, dat de bossen doodgaan en de technologie doldraait tot een soort virtuele wereld waar onze kinderen gek van worden – en dreigt ons steeds verder mee te voeren naar verstrooiing en doelloos surrealisme.

Tegenover dit gezichtspunt staan, uiteraard, de optimisten die beweren dat de hele geschiedenis vol zat met noodlotspredikers, dat al onze problemen kunnen worden aangepakt door dezelfde technologie die de gevaren geproduceerd heeft en dat de mensenwereld nog maar net begonnen is zijn volle potentieel te bereiken.

Ik stond stil en keek opnieuw over de vallei uit. Ik wist dat de Celestijnse Visie ergens tussen deze twee uitersten in lag. Hij omvatte een geloof in duurzame groei en een menswaardige technologie, maar dat kon alleen wanneer men die nastreefde vanuit een intuïtieve hang naar het sacrale, en vanuit een optimisme op grond van een spirituele visie op wat er voor de wereld mogelijk is.

Eén ding was zeker. Als degenen die geloofden in de kracht van het ideaal hun handen uit de mouwen wilden steken, dan moest dat nu direct beginnen, nu we ons evenwicht zoeken in het mysterie van het nieuwe millennium. Dat gegeven boezemde me nog steeds ontzag in. Hoe was het mogelijk dat we het geluk hadden niet alleen te leven op het moment dat er een andere eeuw aankwam, maar ook nog een nieuwe periode van duizend jaar? Waarom wij? Waarom deze generatie? Ik kreeg het gevoel dat de belangrijkste antwoorden

nog in de toekomst verborgen lagen.

Ik keek even rond bij de bron en verwachtte half dat Natalie hier ergens zou zijn. Ik wist zeker dat dit de ingeving was die ik had gehad. Ze had hier bij de bron gestaan. Alleen leek het wel of ik door een soort venster naar haar had gekeken. Het was allemaal nogal verwarrend.

Toen ik bij haar huis aankwam, leek er niemand thuis te zijn. Ik liep de veranda van het donkerbruine huis met zijn puntdak op en klopte hard op de deur. Geen reactie. Toen, op het moment dat ik een blik wierp langs de linkerkant van het huis, was er iets dat mijn aandacht trok. Ik keek een rotspad af, dat langs Bills enorme groentetuin naar beneden liep en daarna omhoogging naar een grazig wekje helemaal boven aan de helling. Was het licht anders geworden?

Ik keek omhoog naar de lucht en probeerde erachter te komen wat er gebeurd was. Ik had iets zien veranderen in het licht boven het weiland, alsof de zon achter een wolk had gezeten en daar ineens doorheen priemde en precies dat stukje verlichtte. Maar er waren geen wolken. Ik klom omhoog naar de wei en daar zat het meisje, aan de rand van het gras, gekleed in blauwe voetbalkleding. Toen ik naar haar toe liep, sprong ze geschrokken op.

‘Ik wilde je niet aan het schrikken maken,’ zei ik.

Ze keek even verlegen in de verte, zoals jonge meisjes dat doen, dus ik ging op mijn hurken zitten om mijn ogen op dezelfde hoogte als de hare te brengen en noemde mijn naam.

Ze keek terug, met ogen die veel ouder waren dan ik verwacht had.

‘We leven hier niet naar de Inzichten,’ zei ze.

Ik schrok ervan. ‘Wat?’

‘De Inzichten. Daar leven we niet naar.’

‘Wat bedoel je?’

Ze keek me streng aan. ‘Ik bedoel dat we het nog niet helemaal in de gaten hebben. We moeten er meer van weten.’

‘Nou ja, zo makkelijk is dat niet...’

Ik zweeg. Ik kon nauwelijks geloven dat ik door een veertienjarige op deze manier werd toegesproken. Heel even sloeg er een vlaag van woede door me heen, maar toen glimlachte Natalie; het was geen brede glimlach maar gewoon een trekje bij haar mondhoeken waardoor ze ineens aandoenlijk werd. Ik ontspande me en ging op de grond zitten.

‘Volgens mij kloppen de Inzichten wel,’ zei ik, ‘maar makkelijk zijn ze niet. Het vraagt tijd.’

Ze gaf niet op. ‘Maar er zijn mensen die er nu naar leven.’

Ik keek haar even aan. ‘Waar?’

‘In Midden-Azië. In het Kunlungebergte. Ik heb het op de kaart gezien.’ Ze klonk enthousiast. ‘U moet ernaartoe. Het is belangrijk. Er is iets aan het veranderen. U moet er nu naartoe. U moet het zien.’

Terwijl ze dat zei had haar gezicht een uitdrukking van volwassenheid, van gezag, als van een veertigjarige. Ik stond flink met mijn ogen te knippen omdat ik niet kon geloven wat ik zag.

‘U moet ernaartoe,’ herhaalde ze.

‘Natalie,’ zei ik, ‘ik weet niet precies welk gebied je bedoelt. Wat is dat voor een plek?’

Ze wendde haar blik af.

‘Je zei dat je het op een kaart gezien hebt. Kun je het me aanwijzen?’

Ze negeerde mijn vraag en zag eruit alsof ze er niet met haar gedachten bij was.

‘Hoe... hoe laat is het?’ vroeg ze langzaam, haperend.

‘Kwart over twee.’

‘Ik moet weg.’

‘Wacht, Natalie, die plek waar je het over had, ik...’

‘Ik moet naar mijn team,’ zei ze. ‘Anders kom ik te laat.’

Ze liep inmiddels in een flink tempo en ik deed mijn best haar in te halen. ‘Hoe zit het met die plek in Midden-Azië, weet je nog waar het is?’

Toen ze nog een keer over haar schouder naar me keek, zag ik alleen maar de gezichtsuitdrukking van een veertienjarig meisje dat haar hoofd bij het voetballen heeft.

Weer thuisgekomen merkte ik dat ik volkomen van slag was. Wat was er allemaal aan de hand? Ik staaarde naar mijn bureau, niet in staat me te concentreren. Later maakte ik een lange wandeling en zwom wat in de kreek, waarna ik uiteindelijk besloot om de volgende ochtend Bill te bellen en het raadsel tot op de bodem uit te zoeken. Ik ging vroeg naar bed.

Rond drie uur in de ochtend werd ik ergens door gewekt. De kamer was donker. Het enige licht dat binnensloop kwam langs de onderkant van de zonwering. Ik luisterde aandachtig maar hoorde alleen maar de gebruikelijke nachtgeluiden: een onophoudelijk krekelkoor, af en toe wat gekwaak van de brulkickers bij de kreek en het lage blaffen van een hond in de verte.

Ik overwoog op te staan en de deuren van het huis op slot te doen, iets wat ik zelden deed. Maar ik schudde de gedachte van me af en was blij dat ik me weer in slaap kon laten glijden. Ik zou helemaal weggesoed zijn, ware het niet dat ik bij mijn laatste slaperige blik door de kamer merkte dat er iets veranderd was bij het raam. Er was meer licht buiten dan daarnet.

Ik ging rechtop zitten en keek nog een keer. Er kwam beslist meer licht onder de blinden door. Ik trok een broek aan, liep naar het raam en opende de houten luxaflex. Alles leek normaal. Waar was dat licht vandaan gekomen?

Plotseling hoorde ik een licht kloppend geluid achter me. Er was iemand in huis.

‘Wie is daar?’ vroeg ik zonder nadenken.

Geen antwoord.

Ik liep de slaapkamer uit, de hal in die naar de woonkamer leidde, met de gedachte naar de kast te lopen en mijn slan-

gengeweer tevoorschijn te halen, maar ik realiseerde me dat de sleutel van de kast nog in de la van het nachtkastje naast mijn bed lag. In plaats daarvan liep ik behoedzaam verder.

Plotseling raakte een hand mijn schouder aan.

‘Ssst, ik ben het, Wil.’

Ik herkende de stem en knikte. Toen ik mijn hand uitstrek- te naar het lichtknopje aan de muur, hield hij me tegen; ver- volgens liep hij de kamer door en keek naar buiten door het raam. Terwijl hij zo rondliep realiseerde ik me dat er iets aan hem was dat anders was dan de vorige keer dat ik hem gezien had. Hij was minder gracieus, op de een of andere manier, en had een volslagen normaal uiterlijk, niet dat enigszins licht- gevende van vroeger.

‘Wat zoek je?’ vroeg ik. ‘Wat is er aan de hand? Ik schrok me bijna dood.’

Hij liep weer naar me toe. ‘Ik moest je spreken. Alles is ver- anderd. Ik ben weer terug bij af.’

‘Wat bedoel je?’

Hij glimlachte naar me. ‘Ik neem aan dat dit allemaal de bedoeling is, maar ik kan niet langer mentaal de andere di- mensies binnenkomen, zoals dat het geval was. Ik kan nog wel steeds mijn energie in zekere mate op een hoger peil brengen, maar ik sta tegenwoordig met beide benen stevig in deze wereld.’ Hij wendde zijn blik even af. ‘Het lijkt wel of wat we deden bij het Tiende Inzicht een voorproefje was, een vooruitblik, een glimp van de toekomst, als bij een bijna- doodervaring, en dat het nu voorbij is. Wat het ook is dat we nu nog moeten doen, we moeten het hier doen, hier op Aar- de.’

‘Ik had het sowieso al niet nog een keer kunnen doen,’ zei ik.

Wil keek me in de ogen. ‘Kijk, we hebben een heleboel in- formatie gekregen over de evolutie van de mens, over aan- dacht hebben, over geleid worden door je intuïties en door

toevalligheden. We hebben het mandaat gekregen een nieuw ideaal na te streven, wij allemaal. Het enige is dat we dat niet ten uitvoer brengen op het niveau dat we kunnen bereiken. Er ontbreekt nog steeds iets aan onze kennis.'

Hij zweeg even en zei toen: 'Ik weet nog niet precies waarom, maar we moeten naar Azië... ergens in de buurt van Tibet. Daar is iets aan de hand. Iets wat wij moeten weten.'

Ik schrok. Natalie had hetzelfde gezegd.

Wil liep weer naar het raam en tuurde naar buiten.

'Waarom kijk je steeds uit het raam?' vroeg ik. 'En waarom kwam je het huis binnengeslopen? Waarom klopte je niet gewoon? Wat is er gaande?'

'Niets, waarschijnlijk,' antwoordde hij. 'Ik dacht alleen dat ik eerder op de dag gevolgd werd. Ik wist het niet zeker.'

Hij liep weer naar me toe. 'Ik kan nu niet alles uitleggen. Ik weet zelf niet eens precies wat er aan de hand is. Maar ergens in Azië is een plek die we moeten vinden. Kun je me de zestiende ontmoeten, in het Himalayahotel in Katmandu?'

'Ho eens even! Wil, ik heb hier van alles te doen. Ik heb beloofd dat ik...'

Wil keek me aan met een uitdrukking op zijn gezicht die ik nog nooit bij iemand anders dan hij gezien heb, een zuivere mengeling van avontuurlijkheid en absolute vastbeslotenheid. 'Het is oké,' zei hij. 'Als je er op de zestiende niet bent, dan ben je er niet. Als jij, wanneer je komt, je er maar van verzekert dat je steeds volkomen alert bent. Er gaat iets gebeuren.'

Hij gaf me in alle ernst de keuze, maar lachte er breed bij.

Ik vond het niet echt leuk en wendde mijn blik af. Hier had ik helemaal geen zin in.

De volgende ochtend besloot ik dat ik aan niemand zou vertellen waar ik heen ging, behalve aan Charlene. Het enige probleem was dat zij voor een opdracht het land uit was en

dat ik haar onmogelijk rechtstreeks kon bereiken. Ik kon alleen maar een e-mail voor haar achterlaten.

Ik liep naar mijn computer en verstuurde het bericht, terwijl ik me zoals altijd afvroeg hoe veilig het internet was. Hackers kunnen de meest beveiligde bedrijfs- en overheidscomputers kraken. Hoe moeilijk zou het dan zijn om e-mailberichten te onderscheppen... vooral als je bedacht dat het internet oorspronkelijk werd opgezet door het ministerie van Defensie bij wijze van verbindinglijn met hun vertrouwelingen die onderzoek deden op de grote universiteiten. Wordt het hele internet in de gaten gehouden? Ik schudde de zorgen van me af met de conclusie dat ik niet zo gek moest doen. Mijn bericht was er een van de tientallen miljoenen. Wie zou zich daar druk om maken?

Aan de computer gezeten regelde ik mijn reis zó dat ik op de zestiende aan zou komen in Katmandu, Nepal, en in het Himalaya-hotel zou logeren. Ik zou over twee dagen moeten vertrekken, bedacht ik; dat gaf me nauwelijks voldoende tijd om voorbereidingen te treffen.

Ik schudde mijn hoofd. Een deel van mij was gefascineerd door de gedachte dat ik naar Tibet zou gaan. Ik wist dat het landschappelijk een van de mooiste en meest mysterieuze landen ter wereld was. Maar het was ook een land dat onder de onderdrukkende heerschappij van de Chinese regering stond en ik wist dat het er gevaarlijk kon zijn. Het lag in mijn bedoeling om met dit avontuur niet verder te gaan dan me veilig leek. Ik wilde er niet meer tot over mijn oren in komen te zitten en me mee laten slepen in iets waar ik geen greep op had.

Wil was even vlug uit mijn huis vertrokken als hij binnen was gekomen, zonder me verder nog iets te vertellen, en ik zat met een hoofd vol vragen. Wat wist hij van de plek in de buurt van Tibet? En waarom kreeg ik van een pubermeisje te horen dat ik daarheen moest? Wil was zeer op zijn hoede. Waarom?

Ik zou geen stap buiten Katmandu zetten voordat ik dat wist.

Toen het zover was, probeerde ik heel alert te blijven tijdens de lange vluchten naar Frankfurt, New Delhi en vervolgens Katmandu, maar er gebeurde niets opvallends. Ik schreef me onder mijn eigen naam in in het Himalayahotel, zette mijn spullen op mijn kamer en keek vervolgens wat rond, totdat ik terechtkwam in het restaurant in de lobby. Daar gezeten verwachtte ik elk moment dat Wil zou binnenlopen, maar er gebeurde niets. Na een uur kwam de gedachte in me op om naar het zwembad te gaan, dus ik riep een piccolo en hoorde van hem dat het zwembad buiten was. Het zou een beetje kil zijn, maar de zon scheen helder en ik wist dat de frisse lucht me zou helpen me aan te passen aan de hoogte.

Ik liep door de uitgang en zag dat het zwembad tussen de L-vormige vleugels van het gebouw gelegen was. Er waren meer mensen dan ik gedacht had, hoewel er slechts enkelen zaten te praten. Terwijl ik een stoel pakte bij een van de tafeltjes, viel het me op dat de mensen die om me heen zaten – voornamelijk Aziaten, met hier en daar een Europeaan – zo te zien volledig uitgevloerd waren, ofwel heel erge heimwee hadden. Ze keken elkaar fronsend aan en vroegen het hotelpersoneel snibbig om drankjes en kranten, waarbij ze tegen elke prijs vermeden oogcontact te maken.

Geleidelijk aan begon ook mijn humeur minder te worden. Daar zat ik dan, dacht ik, opgesloten in het zoveelste hotel aan de andere kant van de wereld, zonder ergens één vriendelijk gezicht om me heen. Ik haalde eens diep adem en herinnerde me dat Wil me had gemaand goed op te blijven letten; ik hield mezelf voor dat hij het had gehad over de subtiele kronkels en bochten van synchrone gebeurtenissen, die mysterieuze toevalligheden die zich van de ene op de andere seconde konden voordoen en je leven een andere wending konden geven.

Weet hebben van die mysterieuze stroom was, wist ik, het

centrale punt van ware spiritualiteit, het directe bewijs dat er iets diepers werkzaam was achter de scènes van het menselijk drama. Het probleem had hem altijd gezeten in de sporadische aard van die gewaarwording; zó is het er een poosje om ons te verlokken, en dan is het even snel weer verdwenen.

Terwijl ik de omgeving overzag, viel mijn oog op een lange man met zwart haar die de deur van het hotel uitkwam en recht op me af liep. Hij ging gekleed in een bruine pantalon en een modieuze witte sweater en droeg een opgevouwen krant onder zijn arm. Hij liep over het pad tussen de fauteuils door en ging aan een tafeltje direct rechts van mij zitten. Terwijl hij zijn krant tevoorschijn haalde, keek hij in het rond en knikte me stralend glimlachend toe. Vervolgens riep hij iemand van het personeel en bestelde wat water. Hij had een Aziatisch uiterlijk maar hij sprak vloeiend Engels, zonder waarneembaar accent.

Toen zijn water arriveerde, ondertekende hij de bon en begon te lezen. Er was iets heel aantrekkelijks aan deze man, maar ik kon niet precies zeggen wat het was. Hij had gewoon een aangename uitstraling, en zo af en toe hield hij op met lezen en keek hij met een brede glimlach in het rond. Op een gegeven moment maakte hij oogcontact met een van de nurkse heren die recht voor me zaten.

Ik verwachtte half en half dat die duffe man snel zijn blik af zou wenden, maar in plaats daarvan glimlachte hij terug naar de donkerharige man en ze begonnen een luchthartig gesprekje in een taal die Nepalees klonk. Op een gegeven moment barstten ze zelfs in lachen uit. Aangetrokken door hun gesprek, begonnen diverse andere mensen aan tafeltjes in de buurt het leuk te vinden en reageerde een van hen met een opmerking die een nieuw lachsalvo teweegbracht.

Ik bekeek het tafereel met belangstelling. Hier gebeurde iets, dacht ik. De stemming om me heen begon te veranderen.

‘Mijn god,’ stamelde de donkerharige man plotseling, ter-

wijl hij in mijn richting keek. ‘Heeft u dit gezien?’

Ik keek om me heen. Alle anderen waren weer aan het lezen en hij wees naar iets in de krant en draaide zijn stoel om zodat hij wat dichterbij kon komen.

‘Ze hebben alweer een onderzoek over bidden gepubliceerd,’ voegde hij eraan toe. ‘Fascinerend is dat.’

‘Wat zijn hun bevindingen?’ vroeg ik.

‘Ze hebben onderzocht welk effect bidden heeft op mensen met medische problemen, en stelden vast dat patiënten voor wie regelmatig door anderen gebeden werd minder complicaties hadden en eerder beter werden, ook als ze niet wisten dat er voor hen gebeden werd. Dat is een onweerlegbaar bewijs dat bidden een heuse kracht is. Maar ze ontdekten nog iets anders. Ze ontdekten dat het meest effectieve gebed niet bestond uit een verzoek, maar uit een affirmatie, een bevestigende uitspraak.’

‘Ik weet niet of ik u helemaal goed begrijp,’ zei ik.

Hij keek me met kristalblauwe ogen aan. ‘Ze richtten het onderzoek zó in dat ze twee typen gebed konden testen. Het eerste gebed bestond er gewoon uit dat men God, of het goddelijke, vroeg om tussenbeide te komen, om een zieke te helpen. Het tweede gebed was simpelweg: met vertrouwen vaststellen, bevestigen, dat God de zieke zal helpen. Ziet u het verschil?’

‘Dat weet ik nog steeds niet helemaal zeker.’

‘Een gebed waarin je God vraagt tussenbeide te komen, gaat ervan uit dat God dat *kan*, maar dat alleen maar doet als Hij besluit je verzoek in te willigen. Het gaat ervan uit dat jij geen andere rol hebt dan te vragen. De andere vorm van gebed gaat ervan uit dat God tot alles bereid is, maar de wetten van het menselijk bestaan zo geregeld heeft dat het voor een deel van de onwankelbaarheid van iemands geloof en vertrouwen afhangt of aan het verzoek voldaan wordt of niet. Dus ons gebed moet een bevestigende uitspraak zijn waarin